

HENNY THIJSSING-BOER

De stem van
een vrouw

ABCOUDE

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK

Lang verwacht / Stil gezwegen / Vurig gehoopt / Nu gekregen.

Eva Cremer wist niet waar ze dit rijmpje ooit gehoord of gelezen had. Ze vond het zeer merkwaardig dat het zich juist nu aan haar opdrong. Het was zo toepasselijk, net een vingerwijzing. Jaren had ze stilzwijgend op een levensteken van Anja gehoopt en vanochtend had de brief opeens op de deurmat gelegen. Ze kende de inhoud ervan inmiddels uit haar hoofd, Anja schreef dat ze met haar man Michael in Nederland was en dat ze haar kwam opzoeken. Ze zou bellen om een afspraak te maken, Eva kon ervan op aan dat dat geen dagen meer zou duren.

Geen dagen... dat betekende dat er zeer binnenkort een zoektocht op touw zou worden gezet. Er moest gegraven worden in een ver verleden met als doel het terugvinden van haar verloren dochter. O, lieve hemel... wat kwam er straks allemaal op haar af? Bij het

openleggen van een beerput, want daar kwam het volgens haar op neer, kon je niet bepaald rozengeur verwachten. Wat haar nu zo plotse-ling boven het hoofd hing wist geen sterve-ling, het kon goed of kwaad zijn. Goed bete-kende de hereniging met haar kindje, dat ze vijfentwintig jaar geleden het leven had ge-schonken, maar dat ze nog nooit had gezien of aangeraakt. Ze kende alleen een teer klagend stemmetje waarmee het de wereld had be-groet. Dat lieve geluid was er maar heel even geweest. Door de jaren heen was het echter in haar oren gebleven, als een zoete herinnering in pijnlijk verlangen. Zou die pijn dan nu ver-zacht worden of... weggenomen?

Misdaad loont niet. Wat haar vroeger was overkomen, wás gruwelijk misdadig geweest. Ze had zich niet kunnen verweren, omdat ze moest zwijgen. Eva schudde verbijsterd haar hoofd en zonder het te weten of te willen, liet ze het verleden in het heden toe.

Fragmenten schoten aan haar geestesoog voorbij. Ze zag zichzelf als kleutertje in het kindertehuis te midden van lotgenootjes. Ze was als baby te vondeling gelegd, in het tehuis had men haar de 'toepasselijke' naam Eva Vondeling gegeven. Het kind Eva werd een

meisje van zestien jaar, dat doodsbang was voor de directeur. Ze moest steeds bij hem op zijn kamer komen; hij deed haar pijn, geestelijk en lichamelijk. Zestien en... zwanger. Ze was opzettelijk onwetend gehouden, en wist eerst niet eens wat er met haar aan de hand was. De directeur deed alsof hij God zelf was, hij voorspelde haar hel en verdoemenis als ze haar mond open durfde te doen. Natuurlijk zweeg ze in alle talen, dat hoorde een weesmeisje immers te doen. Zo was het haar geleerd en uit angst voor straf volgde ze de bevelen van anderen braaf op. Ze leerde voornamelijk dat ze volgzaam en gewillig moest zijn, zwijgen was een eerste vereiste.

Dat deed ze ook toen ze naar een privé-kliniek ergens op de Veluwe werd gebracht waar haar kindje geboren zou worden. Ze mocht niet vertellen waar ze vandaan kwam, de naam van het kindertehuis, dat als zeer christelijk te boek stond, mocht niet genoemd worden. De kleine Eva vond het best, ze verheugde zich op de komst van haar kindje. Zodra het geboren was, zou ze nooit meer alleen en eenzaam zijn! Tijdens de bevalling leed ze helse pijnen, totdat er opeens een klaaglijk stemmetje was dat haar als muziek in de oren

klonk. Ze lachte overgelukkig en strekte verlangend haar armen uit. Die bleven echter leeg. Er was een gezicht, en een stem zei dat haar kindje meteen na de geboorte was overleden. Ze wist dat het een leugen was, maar ze kon het niet bewijzen. Ze huilde, gilte en krijste de hele boel bij elkaar. Als enige troost werd haar verteld dat men voor haar een mooi plekje in de maatschappij had gevonden. Ze ging naar een boer die weduwnaar was en een zoontje had.

De vooravond van haar vertrek brak aan. Ze voelde zich reddeloos verloren en vanwege de heimwee naar haar baby kon ze alleen maar huilen. Die avond sloop Anja – die toen leerlingverpleegster in de kliniek was – haar kamertje binnen. Zij troostte haar en vertelde haar in het diepste geheim dat haar kindje niet dood was. Het was een meisje, het was in de armen van een andere vrouw gelegd. Opnieuw moest ze beloven te zullen zwijgen, anders kreeg Anja de grootst mogelijke moeilijkheden. Voordat Anja haar alleen liet, had ze nog snel verteld dat ze haar ontslag had genomen. Volgens Anja gebeurden er in de kliniek dingen waar ze zich niet mee vereenzelvigen kon. Anja vluchtte ervoor weg.

Ze voltooide haar studie, waarna ze als ge-diplomeerd verpleegster naar Zuid-Afrika ver-trok. Vanzelfsprekend verloren ze elkaar toen uit het oog, maar gelukkig niet uit het hart. Dat bleek toen zij – Eva – een paar jaar gele-den een oproepje plaatste in een damesblad, waarin ze vroeg of de leerling-verpleegster die Anja heette contact met haar wilde opnemen. Ze had de naam van de kliniek erbij vermeld en tot haar vreugde reageerde Anja. In de brief die haar vanuit Zuid-Afrika bereikte, schreef Anja dat zij de ‘kleine Eva Vondeling’ nooit was vergeten, en ook dat ze meer over de baby wist dan ze destijds had verteld. Ze kende de namen van de mensen die het kind hadden gekregen en eveneens hun adres. Anja schreef vervolgens dat ze over enkele jaren met haar man naar Nederland kwam en dat ze haar dan zou komen opzoeken om haar de waarheid te vertellen. Dat tijdstip was nu bij-na aangebroken, het uur van de waarheid was nabij...

Eva slaakte een diepe zucht, maar die bracht haar niet in de werkelijkheid terug. Ze bleef in gedachten bij het verleden, toen zij als zeventienjarig meisje *huishoudster* werd bij Arend Cremer. Ze was achttien toen hij

haar te verstaan gaf dat hij met haar wilde trouwen. Hij had een vrouw in bed nodig en als zij daar niet van gediend was, dan kon ze ophoepelen. Ze had geen keuze. Hoewel ze banger was voor Arend Cremer dan ze voor de directeur van het tehuis was geweest, zei ze ja tegen hem. Ze zag hem als een barbaar; hij was een bruto die haar geestelijk en lichamenteel mishandelde. Desondanks werd ze uit vrije wil zijn vrouw, omdat ze alleen op die manier voor zijn zoontje Otto kon blijven zorgen.

Ze was van het ventje gaan houden, hij verzachtte een klein beetje de pijn van het verlies van haar baby. Ze kon niet 'ophoepelen' en Otto bij zijn vader achterlaten, want die gemene kerel mishandelde niet alleen haar, maar ook zijn eigen zoon. Omwille van Otto bleef ze op het boerenbedrijf, ze liet zich pijnigen om de jongen te kunnen troosten als hij pijn leed en verdriet had. Het kon niet uitblijven dat Otto en zij heel dicht naar elkaar toe groeiden. Otto was volwassen en een boom van een kerel, toen Arend overleed. Bang als ze voor hem waren, durfden ze hun blijdschap om zijn dood niet meteen hardop uit te spreken. Dat hoefde ook niet, want ze kenden

elkaars hart en wisten dat daarin stilletjes feest werd gevierd.

Otto noemde haar ‘moeder’ of ook wel liefkozend ‘moedertje’, en zij was hem gaandeweg gaan beschouwen als haar eigen zoon. Ze hield waanzinnig veel van hem, maar dat ene plekje in haar hart kon hij niet opvullen, dat bleef leeg en verlangend hunkeren. Otto kende haar levensgeschiedenis en begaan met haar lot was hij na de dood van Arend op een keer naar de kliniek gegaan om opheldering van zaken te vragen. Hij was er niet wijzer van geworden, men had hem dossiers laten zien, alsmede een doktersverklaring, waarin stond dat de baby van Eva Vondeling kort na de geboorte was overleden. Er was geen speld tussen te krijgen, en toch wisten ze dat er een vuil spel gespeeld was. Ze geloofden Anja en in hun eigen intuïtie.

In die tijd was zij – Eva – zo met het verlies van haar kind bezig, dat ze erdoor overspannen raakte. Het leven interesseerde haar niet meer, ze leefde uitsluitend voor Otto. Waarschijnlijk zou ze er finaal onderdoor zijn gegaan, als Loeky niet in hun leven was verschenen. Ze zag Loeky nog steeds als een geschenk uit de hemel, want ze had niet alleen

haar, maar ook Otto gelukkig gemaakt. Eva's blik werd zachter dan die van nature al was, toen ze aan de trouwdag van Otto en Loeky terugdacht. Tot dan toe had Loeky haar altijd Eva genoemd. Toen zij het kersverse bruidje had gekust en haar al het geluk van de wereld had gewenst, had Loeky in haar oor gefluisterd: 'Na Otto ben jij de liefste die ik heb. Vergeet nooit dat ik zielsveel van je houd... mam!'

Sindsdien had Loeky zich niet eenmaal vergist; ze had haar nooit meer Eva genoemd, altijd mam. Lieve Loeky, dacht Eva vertederd. Haar eigen leventje was echter heel anders verlopen dan Loeky het zich had voorgesteld. Toen Otto en zij elkaar in liefde hadden gevonden, wilde Otto liever gisteren dan vandaag trouwen, maar Loeky had toen heel beslist gezegd dat zij dáár nog niet aan toe was. Ze had haar havo-diploma op zak, maar dat was voor haar niet voldoende. Ze wilde verder studeren, het onderwijs leek haar wel wat. Otto, zelf docent Engels, steunde haar voorne- men van alle kanten, Loeky had zich al laten inschrijven voor de pabo, toen bleek dat het leven iets geheel anders voor haar in petto had. In plaats van te gaan studeren moest er

getrouwd worden, want Loeky was zwanger. Het was een streep door de rekening, de teleurstelling was groot, maar van zeer korte duur. Ze wisten al heel gauw dat er een tweeling op komst was en terugdenkend aan hun eigen miserabele jeugd, zei Loeky. 'Ik ben dankbaar en blij met de twee mensjes die in mij groeien, hier kan werkelijk niets tegenop. Ik zal er met liefde en goede zorgen voor mijn kindertjes zijn, de studie kan me nu echt gestolen worden!'

Na de geboorte van de tweeling had Loeky stralend gezegd: 'Ik heb van mijn zwangerschap genoten en de bevalling, zelfs de pijn ervan, zou ik voor geen goud hebben willen missen. Zodra de baby's er waren, was ik de pijn vergeten en nu ben ik intens dankbaar en onvoorstelbaar gelukkig. Moeder worden is voor een vrouw het mooiste dat er bestaat!' Na die woorden, die toch zo oprecht uit haar hart waren gekomen, had Loeky een vuurrood hoofd gekregen en berouwvol had ze zacht gezegd: 'Dat had ik in jouw bijzijn niet mogen zeggen. Otto en ik weten wat er – juist na de geboorte van de tweeling die wij mogen houden en liefhebben – nu in jou omgaat. Sorry, mam...'